

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid literæ contineant, déque earum inscriptione. Hæc dicit filius Dei, qui
habet oculos tanquam flammarum ignis, & pedes eius similes aurichalco.
Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

reverentia: quemadmodum refert Pierius in suis Hieroglyph. libro 41. cap. de Smaragdo, & experimento ipso comprobatum est, etenim ut refetur in Lusitanis annalibus, in conceptione Ioann. 2. Regis Lusitanie, Isabellæ matris Smaragdus summi pretij, quem anulo inclusum gestabat, fractus dicitur, quemadmodum Rex Alphonsus hoc nomine quintus ipsius Ioannis pater confirmavit, in quo vi-des ad viuum expressam eam mentis, & corporis puritatem, quæ ad communicaendum requiritur: viriditas etiam smaragdi oculis gratissima spem gloriae significat, quæ præcipue hoc sacramento continetur, cum sit à Christo institutum non modo in monumentum, & pignus amoris, sed in gloria etiam arthabonem certissimum.

COMMENTARIUM QUARTVM EXEGETICVM.

DE ANGELO THYATHIRÆ.

Quid literæ contineant, déque earum inscriptione.

Hec dicit filius Dei, qui habet oculos tanquam flammam ignis, & pedes eius similes aurichalco.

SECTIO PRIMA.

VARTA Epistola scribitur ad Angelum Thyatiræ, commendationem, vituperationem, comminationem, denique promissionem continens ijs, qui Iezabelēm secuti non fuerint. Nonnulli hæretici ex eo Apocalypsis auctoritatem negant, quod Ioannis tempore Thyatiræ Ecclesia nondum fuerit, ad quam tamen scribit. Verum quicquid sit de Ecclesiæ Thyatirensis fundatione, illud satis esse debet, quod eiusmodi hæreticis respondet Epiphanius libro 2. aduersus hæreticos, hæretici snt. Docet enim Ioannem potuisse spiritu propheticō ad eam, quæ postea ibi futura erat, Ecclesiam scribere, cīque denunciare, quomodo decipienda erat falsis Phrygastarum prophetijs. Quod verò attinet ad literarum inscriptionem, ea est huiusmodi. *Hac dicit filius Dei, qui habet oculos tanquam flammam ignis, & pedes eius similes aurichalco,* cuius inscriptionis ratio multiplex est.

Prima ratio est Richardi de sancto Victore: quia Thyatiræ quidam Christiani II. feminarum, & nonnunquam Dæmonum libidini seruiebant, aliisque exemplo suo ad eadem scelera partanda incitabant. Rectè dicitur Christus habere oculos sicut flamnam ignis, ut nimis nefarij illi homines intelligerent Christum, omnia, quæcumque ab eis gerebantur, intueri. Dicitur etiam hebreo pedes aurichalco similes, ut montantur perditis suis moribus nuntium remittere, & electos ac probos viros, qui per Christi pedes significantur, imitari. Secunda est Ruperti, qui docet per pedes similes aurichalco fortitudinem commendari huic Angelo, aurichalco enim in camino ignis longa decoctione, & diuturna tunstione ad aurum similitudinem perducitur: de qua etiam fortitudine loquitur Dominus apud Esaiam. capite. 40. *Qui confidunt in Domino mutabunt fortitudinem, Quæ locū*

Error heretico-
corum refel-
litur.
Epiphan.

Richard. de
S. Vict.

Christi oculi,
tanquam
ignis ad im-
poss intuen-
dos.

Rupert.
Fortitudis
aurichalco.
comparatur.

tint. Igitur, ut planum sit, quid per Iezabelem, hoc loco accipientum sit, illud est *Supplicium necessarium præmittendum*, Iezabelem uxorem fuisse Achab regis Israël impiissimam, & proiecta audacia fœminam, ut est perspicuum ex 3. Regum 19. & 21. & *infidelitatem* Ioseph lib. 8. antiquitatum cap. 13. fuit ea filia Iethabæl regis Tyri, ac Sidonis, ex quo factum est, ut gentis suæ superstitiones, & impietatem retinens, templum Deo Tyri, quem Baal appellabant, extruxerit, sacerdotes Baal quamplurimos, falsosque prophetas constituerit, qui suo Deo ministrarent, virum suum eadem impietate, ac superstitutione imbuerent, Heliam prophetam tanquam id quod ipsius impietatem ferre non posset, falsoque Baal prophetas occidit, persecuta fuerit, vitam, vincamque Naboth nobili, & probo viro per summam crudelitatem, & iniuriam eripuerit, denique multa alia alia indigna, ac nefaria admiserit. *Iezabel ve
impedita,
scenam di
uine feceri
tum exem
plum & syn
bolum*
Reg. 21. 2.

Quorum omnium Deus meritas pœnas tandem depolcens, ciuitati conficienda curam commisit Iehu, qui Achab in regno successit, qui eam è fenestra deturbari præcepit, ubi à canibus sila cœrata, sic ut prædictum fuerat ab Helia 3. Reg. 21. non solum suæ impietatis memoriam, sed diuinæ etiam seueritatis exemplum postoris reliquit. Quo sit ut eum Iezabel impiissima fœmina, iure optimo similius fœminarum, omnisque turpitudinis, & impietatis, Symbolum esse possit.

Primum igitur non dñe sunt, qui hanc fœminam existimat uxorem fuisse schi-
ius Episcopi, Iezabalem nomine appellatam, aut certe ita dictam, quod Iezabelé illam alteram, cuius paulo ante meminimus, scelerem improbitate referret: quam opinionem refutat Richardus de sancto Vict. Lyranus, & Hugo Cardinalis. Secundò Beda, Rupertus, & Primasius, coniuncte mulierem aliquam in ea Ecclesia eiusmodi scelerum, & errorum artificem, ac magistrum. Tertiò Epiphanius libro 2. aduersus hæreses: Hæresijs existimat per Iezabalem intelligendas esse quasdam fœminas, quæ Thyatiræ insurrexerunt, prophetas spiritum fabi arrogantes, Priscillam nimis, Maximillam, & Quintillam, quæ tamen eti post Ioannis obitum extiterunt, eas tamen Joannes propheticō spiritu futuras præsenserit, & fugiendas denunciari. Quartò Areth. vult sermonem adhuc esse de Nicolaitis, qui propter libidinem, & impietatem Iezabelis nomine exprimitur. Postremo D. Augustinus, seu Ticonius, Beda, Primasius, Rupertus, loachimus, & alij, præter suam illam de certa aliqua fœmina conjecturam, affirmant Iezabelis nomine intelligendos esse hæreticos effeminatos, & libidini seruientes, qui propter ea mulieris nomine censeantur: eiusmodi enim nomen merentur libidinosi homines & luxurii dediti: vnde cœstus Homericum Iliados 7. O Aebeides, non enim Achæi, quod Maro imitatus dixit, O vere Phrygias, neque cuim Phryges ito peralta dyndima. Et paulo post lintealma viris, & cedite ferro. Sed ut ad nos traham, eo etiam nomine significantur in literis litteris, Et eodem cap. pro eo quod est, clavate sunt filia Sion, & ambulauerunt extento collo, Et nutibus oculorum ibant, & pedibus suis composite gradus incedebant, decalabit Dominus verticem filiorum sion, &c. Quo loco in ymuerum non solum fœminæ Hebraeorum, sed etiam vires effeminatae intelligendi sunt. Idem habet Nahum 3. Nahum 3. Ecce populus tuus quas fœminas in te. E conterario viri appellantur, qui fortessac sticte, nunc in omnibus se prebent. Vnde David ad Abner ait 1. Reg. 16. Nunquid non vir es tu? Precipue vero iij qui luxum asperguntur, & virtutem colunt, quo sensu potest accipi illud Psalmi primi: Beatus vir qui non abiit, &c. Hanc fœminarum & virorum acceptationem mystice expressam fuisse in facto illo Pharaonis cum oblitetri-

M